

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden. —

DINGSDAG 27 JULI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot regels f 1.00, en voor elkem regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

Wat kan de kroon uit den afloop der verkiezingen opmaken?

Verscheiden correspondenten van Duitsche, Fransche en Belgische bladen, uit Nederland, meldden hun dat van den uitslag der verkiezingen veel zou afhangen, daar de regering er slechts op wachtte om het stelsel en de maatregelen van bestuur nader te bepalen. Vrij natuurlijk dat die correspondenten zoodanige onderstelling maakten en conclusie trokken; zij meenden in een constitutioneel land te zijn, naardien het land er den naam van draagt. Omdat verkiezingen iets behoorden te beteekenen, omdat eene regering zich behoorde te begrijpen, daarom onderstelden zij dat het in Nederland zoo zijn zou. Waarlijk, een politieke toestand, eene politieke inrigting en werking als de onze, kan niemand onderstellen; men moet er lange ervaring van hebben om te gelooven dat iets dergelijks bestaanbaar is. Dat een volk hetgeen niet wuft is noch ijdel, zoo flauw en onverschillig zijn kan omtrent zijne innigste belangen; verkiezing en vertegenwoordiging in dezelfde handen ziende van wier onbekwaamheid alles getuigt: en het gehalveerde rijk, de verloren rang in Europa, en de verwarde financiën, en het gezonken krediet, en de gebrekkige wetten, de gemaakte wetten zoo wel als die welke men nog niet maken kon — in 25 jaren! — en de achterlijkheid van wetenschap en nijverheid, en de verzwakte nationaliteit en gedaalde zedelijkheid, en de steeds vermeerderende armoede bij de steeds vermeerderende belasting; — dat een volk, hetgeen niet wuft is noch ijdel, dit alles voorbij zien wil, ten gunste van eenige weinigen die er hun voordeel uit trekken; voorbij zien wil dat een vertegenwoordigende regeringsvorm die slechts in naam bestaat, en waar de vertegenwoordiging, door eenige weinige bevoorregten gekozen en grootendeels uit volstrekt onbekende en onbeduidende personen zamengesteld, alle energie mist en alle kracht, — de slechtste is van alle Europische regeringsvormen; — dit zeker is niet onderstelbaar noch ligtelijk geloofbaar. Men heeft regeringsstelsels zien goedkeuren om de schoone theorie waarop zij rustten, ofschoon de uitkomsten minder gelukkig waren; men heeft er andere zien bevestigen om de gelukkige vruchten, ofschoon de theorie die niet zou hebben verwacht noch doen verwachten. Maar een regeringsstelsel onweersproken te zien, terwijl de theorie en de praktijk er om strijd het noodlottige van betoogen; terwijl de rampzalige oogst telken jare getuigt van de jammerlijke bebouwing; — een schip voortdurend aan dezelfde stuurlieden toevertrouwd te zien, wier ongeschiktheid, theoretisch aangewezen, door hen zelven ieder oogenblik praktisch getoond wordt, door de kiel allerwege te laten verzeilen, tegen rotsen stooten, lek erlangen, op ondiepten vast raken, — voorwaar, jaren lang moet men het schouwspel hebben gadeslagen, naauwkeurig en onvermoeid hebben gadeslagen om te gelooven dat iets dergelijks anders dan in een sprookje kan bestaan. Ieder nadenkende vreemdeling besloot dan ook uit het langdurig dralen en weifelen onzer rege-

ring, dat er op iets gewacht werd om eene bepaalde keuze te doen, zoo van stelsel van bestuur als van mannen die hetzelfde zouden dienen. De kroon, meenden zij, wacht nog nadere inlichting af omtrent den geest der provinciën, alvorens het ministerie, den staatsraad te organiseren en tot bepaalde maatregelen over te gaan.

De verkiezingen zouden, hunnes achtens, getuigen van den geest zoo al niet der bevolking dan toch der provinciale staten.

Wij onderzoeken hier niet, in hoe verre de provinciale staten, zamengesteld gelijk zij het in Nederland zijn, — verkozen voor de steden door levenslange raden, voor het platte land door een tiental boeren dikwijls, — beschouwd kunnen worden als tolken der bevoegde natie; wij willen hier slechts vragen: wat zou er omtrent den geest der provinciale staten uit den afloop der verkiezingen kunnen worden opgemaakt?

Dat er iets uit opgemaakt behoorde te kunnen worden zal wel niemand betwijfelen; maar dat er iets uit opgemaakt worden kan, dit, wie het vermeent, leere het ons.

Men zou kunnen zeggen; de staten van Noord-Brabant en Zuid-Holland hebben zich afkeeriger getoond van den geest der vorige regering, want zij hebben hare pilaren in de Kamer niet hernieuwd. Maar de staten van Noord-Brabant hebben niemand herkozen dergenen die zij voor de dubbele Kamer hadden benoemd; en die er politieke gevoelens in strijd met de beginselen der vorige regering hadden ontwikkeld. Zij hebben een oud lid der Kamer, die nooit bijzonder uitmuntte en thans, ongeveer 80 jaren bereikt heeft, den heer INGENHOUSZ, en een jong lid van gedeputeerde staten, den heer MUTSAERS, die zich politisch nog bekend moet maken, benoemd, met voorbijgang van twee mannen die door de bevoegde bevolking der provincie inzonderheid werden aangeduid: de heeren VAN SASSE VAN YSELLEN en STORM. Wat valt er nu daaruit op te maken aangaande den geest der staten van Noord-Brabant? Voorstanders van wat stelsel, vertegenwoordigers van wat gevoelens zijn de heeren INGENHOUSZ en MUTSAERS? Moeten zij ministerieel heeten of leden der oppositie. Maar wat is thans ministerieel... er bestaat geen ministerie, er bestaat geen stelsel van bestuur, de ministers en staatsraden harmoniëren als water en olie; en wat de koning wil, wie kan het raden, als hij de heeren VAN DOORN, VAN MAANEN, VERSTOLK voortdurend in den kabinets-raad ziet? En wat zou oppositie zijn? Hoe zou men eigenlijk van oppositie kunnen spreken daar waar geen stelsel van regering bestaat en men dus niet weet waartegen oppositie zou moeten worden gevoerd?

Daar, waar eigenlijk geene regering bestaat, zou men het woord oppositie slechts met juistheid kunnen toepassen, wanneer men bedochte: aanhoudende en stelselmatige afkeuring van den bestaanden toestand van regeringloosheid, als regeringloosheid beschouwende een amalgame, een mengelaes van vaderlijke ministers, van ministers der oude regering, met ministers die constitutioneel, die ministers van eene nieuwe regering moeten heeten.

Wie zulks betwisten wil, zou moeten beweren: of wel dat de hoofdministers der vorige regering, aan welke thans algemeen zoo veel ongrondwettigheden, geldverspillingen en onhandigheden worden verweten, nu plotseling grondwettige, spaarzame en bekwaame ministers, in één woord geschikte mannen voor het staatsbestuur geworden zijn;

of wel dat de oude regering slechts *pro forma* wordt afgekeurd; dat de ministers der vorige regering in der daad voortreffelijke ministers waren; dat de nieuwe ministers slechts schijnbaar constitutioneel, maar in wezenlijkheid met de zelfde gevoelens bezielde zijn als die der vorige regering; en dat alzoo het nieuwe kabinet een homogeen kabinet is, hetwelk stelselmatig kan besturen;

of wel, eindelijk, dat eene regering niet stelselmatig behoeft te zijn; dat zij niet consequent moet handelen; dat hare maatregelen niet in verband behooren te staan; en dat het daarom hoogst doelmatig is den kabinets-raad, raad van ministers, staatsraad, enz. zamen te stellen uit mannen die zoo veel mogelijk van politieke beginsels en gevoelens verschillen, opdat men den tijd met geschillen slijte, niets afdoe, alles in onzekerheid late, iedereen zoo veel mogelijk met verwachting en hoop willende voeden, eindelijk iedereen ontevreden make, en de regering, als niet wetende wat zij wil en niets afdoende, in minachting bringe.

Daar het nu zeer moeilijk zal vallen, het bewijs van eene der drie beweringen te leveren, zou men, tot tijd en wijle het geleverd wordt, kunnen aannemen dat ieder verstandig en welmeenend mensch, die het algemeen belang niet opoffert aan eigene baat- of eerezucht, of aan erbarmelijke vreesachtigheid, in oppositie verkeert tegen den hedendaagschen en reeds lang aanhoudenden toestand van beginsellooze en onzamenhangende regering.

En nogtans heeft de ervaring geleerd dat de Kamer dien toestand een half jaar zwijgende heeft aangezien. — Wat grond heeft men dus om te onderstellen dat nieuw benoemde leden anders zullen handelen? — Hun politisch karakter? hunne energie? — Maar wie der nieuw benoemde leden heeft zulk bijzonder politisch karakter, zoo veel energie getoond?

Met geene juistheid derhalve schijnen de nieuw benoemden in de categorieën van ministerieel of opposanten te kunnen worden verdeeld; met geene juistheid iets omtrent hunne politieke gevoelens aangaande de tegenwoordige omstandigheden te kunnen worden ondersteld; met geen grond derhalve uit de verkiezingen, zelfs der staten van Zuid-Holland en Noord-Brabant, iets te kunnen worden afgeleid.

Ware het de bedoeling der kroon geweest, uit de verkiezingen eenige inlichting te putten aangaande het te omkeuren regeringsstelsel, — de uitslag der verkiezingen zou haar even wijs hebben gelaten.

